

Nekrotyczna plamistość liści sałaty - *Marssonina panattoniana* (Berl.) Magnus

1. Systematyka

Grupa: *Anamorfa*

Klasa: *Coelomycetes*

Rodzaj: *Marssonina panattoniana*

2. Biologia i opis choroby

Grzyb zimuje w resztkach chorych roślin. Przenosić może się z porażonymi nasionami. Zaatakowane młode siewki lub rozsada może całkowicie wyginąć. Grzyb do rozwoju i zakażenia roślin wymaga wysokiej wilgotności i temperatury od 14° C, przy optimum 18° C.

3. Opis uszkodzeń rośliny

Pierwsze objawy w postaci brązowych, nekrotycznych plam, otoczonych jasną obwódką, widoczne są na liściach zewnętrznych, a następnie na liściach tworzących główki (skala BBCH 4/41). W miejscach tych tkanka zamiera, wykrusza się - powstają dziury. W okresach wysokiej wilgotności, na porażonej tkance liści, mogą pojawić się różowego koloru skupienia zarodników konidialnych (cechą rozpoznawczą grzyba są acerwulusy oraz dwukomórkowe, bezbarwne zarodniki konidialne).

Nekrotyczna plamistość liści sałaty

4. Metodyka wykonania obserwacji

Pierwsze obserwacje rozpocząć z chwilą pojawienia się pierwszych objawów choroby (skala BBCH 4/41) i kontynuować do okresu zbioru (skala BBCH 4/42-49). Ocenę porażenia

liści wykonać na 20-30 roślinach w 4 miejscach na plantacji. Oceniamy procent porażonej powierzchni liści i główek sałaty w skali 6-stopniowej:

- 0 – brak objawów porażenia
- 1 – porażenie od 0 do 5% (pierwsze objawy chorobowe na roślinie)
- 2 – porażenie od 5% do 10%
- 3 – porażenie od 10% do 20%
- 4 – porażenie od 20% do 50%
- 5 – porażenie powyżej 50% (początek gnicia główek)

5. Próg zagrożenia i terminy zabiegów

Unikać uprawy sałaty w dużym zagęszczeniu i warunkach wysokiej wilgotności.

Przestrzegać zasady zmianowania. Opryskiwać profilaktycznie w okresach zagrożenia od fazy rozwojowej w skali BBCH 1/19 środkami zgodnie z programem ochrony warzyw i z zachowaniem okresów karencji.

6. Ocena szkodliwości

Przy silnym porażeniu roślina ginie. Szkodliwość choroby jest wysoka we wszystkich fazach wzrostu sałaty.

Rysunki 1-9: według Guidelines for the efficacy evaluation of plant protection products. Vol. 2,

1.